891/12

Den 30. april 2012 blev i sag nr. 80.992:

xxxx xxxx xxxxxx
xxxxxxxx x
xxxx xxxxxxxxxxx

mod

Nordea Pension
Klausdalsbrovej 615
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikrede har pensionsordning (Link Pension) i Nordea Pension. Han klager over, at selskabet har ændret investeringsbetingelserne for pensionsordningen, således at investeringerne i de sidste tre år før ordningens løbetid omlægges til investeringer med lav risiko.

Det er klagerens opfattelse, at ændringen af investeringsbetingelserne har påført ham et tab, som han havde forsikret sig imod ved at tegne investeringsgaranti.

Selskabet har henvist til, at der i de dagældende investeringsbetingelsers § 13 var hjemmel til at ændre investeringsbetingelserne som sket. Selskabet har endvidere gjort gældende, at investeringsgarantien alene sikrer, at klageren ville få sine indbetalinger udbetalt ved død eller pensionering, men at den ikke sikrer et bestemt afkast på investeringerne, og at klageren derfor har fået den investeringsgaranti, der var aftalt.

Selskabet informerede ved brev af 22/6 2009 klageren om, investeringsbetingelserne blev ændret pr. 1/8 2009. Af brevet fremgår bl.a.:

"**Vi har ændret betingelserne for din Link Pension**
Forsikringsnr. xxxxxxxxxxxxxxx

Fra den 1.8.2009 ændrer vi investeringsbetingelserne for alle pensionsordninger i Link Pension, der har tilknyttet garanti.

Når du nærmer dig pensionsalderen, vil pensionsmidlerne blive investeret i en mere stabil fond - pt. Korte danske obligationer - 3 år før første pensionsudbetaling. Dette er tidligere sket 3 år før sidste pensionsudbetaling.

Du kan se ændringen i §11 i de nye investeringsbetingelser, vi har vedlagt, og du kan læse samme tekst i din pensionsoversigt, næste gang du modtager den.

**Du har stadig din investeringsgaranti**
Vi ændrer ikke på din garanti. Ændringen sker kun for at sikre råderum til at investere din pension så optimalt som muligt på langt sigt.

**Du skal ikke gøre noget**
Du har selvfølgelig stadig mulighed for at vælge en anden sammensætning af dine investeringer - det har vi ikke ændret på. Det kan du selv gøre på www.nordealivogpension.dk, hvor du også kan læse mere om fonde og afkast og bestille adgang til Netpension.
Dette brev er tillæg til din pensionsaftale."

Efter klagerens ønske blev ordningen i december 2010 overført til et andet pengeinstitut.

Klageren udtrykte i brev af 26/1 2011 sin utilfredshed med selskabets opgørelse af pensionsordningen.

Hertil svarede selskabet i brev af 1/3 2011 bl.a.:

"Du skriver i dit brev, at du undrer dig over, at den investeringsprofil der kunne udløse et stort negativt afkast i 2008, ikke tilsvarende kunne udløse et stort positivt afkast i 2009 og 2010.
Forklaringen er, at din investeringsprofil blev ændret i sommeren 2008, hvor vi ændrede investeringsbetingelserne. Således blev investeringen omlagt til fonde med ringe kursrisiko 3 år før den aftalte pensionsdato, i mod tidligere, når der var 3 år tilbage af udbetalingsperioden.
**Hvorfor vi ændrer investeringsbetingelserne nu**
Ændringen sker bl.a. med baggrund i det investerings forløb, der var i 2008, der var et af de værste år på de finansielle markeder i historien. Den finansielle krise udviklede sig fra at være en likviditets- / solvenskrise, der mest var isoleret omkring den finansielle sektor, til en realøkonomisk krise. Aktiemarkederne tabte 40-50 pct. af deres værdi i 2008 og er blevet sat mere end 10 år tilbage.
Når der er investeringsgaranti på ordningen, er det Nordea Liv & Pension, der bærer investeringsrisikoen. Når vi så på 2008, var det derfor nødvendigt at ændre investeringsbetingelserne, så vi bedre kunne styre denne risiko. Det skete ved at omlægge investeringen til en stabil fond, som da var Korte Danske Obligationer, og siden, da der igen var plads til lidt mere risiko, ændret til Nordea Link lav risiko, investeringsbegrænset.
Selvom de kunne tænkes, at det tabte kunne indhentes ved at fastholde investeringen, er det ikke en risiko som Nordea Liv & Pension hverken kunne eller ville påtage sig.
**Investeringsgarantiens virkemåde**
Investeringsgarantien, der var tilknyttet din ordning virker på den måde, at din månedlige brutto udbetaling ikke kan falde og at der ved død forinden, udbetales det garanterede beløb. Det

garanterede beløb blev gjort op ultimo hvert år. Var der samlet set være et positivt afkast for året garanterede beløb opskrevet. Det garanterede beløb kunne ikke blive mindre.
Da du ophævede din pensionsordning, var opgjort et samlet negativt afkast på 376.186,48 kr., der var dækket af investeringsgarantien ved udbetaling i rater fra den aftalte pensionsdato eller ved din død inden.

**Kontoudtog viser dine afkast**
Jeg vedlægger kontoudtog, der viser afkastet fordelt på fonde, i 2008, 2009 og 2010, frem til 30. november 2010. Din pensionsordning blev opgjort pr. 8. december 2010. Med udgangspunkt i saldoen 1. december 2010:

| | |
|---|---|
| Saldo 1. december 2010 | 5.780.896,78 kr. |
| Afkast | -16.834,88 kr. |
| Overført beløb | 5.764.151.90 kr. |

Værdien svarer til, at der blev solgt 27.598,16097 units til kurs 208,86 fra fonden Nordea Link lav risiko, investeringsbegrænset."

Heroverfor anførte klageren i brev af 16/3 2011 til selskabet bl.a.:

"I hele forløbet er der betalt til administration og til investeringsgaranti.

Ifølge oversigt er der de 3 seneste år betalt følgende

| | Forsikring/inv.gt. | Administration |
|---|---|---|
| 2008 | 42.656 | 20.167 |
| 2009 | 39.633 | 19.752 |
| 2010 | 37.083 | 18.986 |
| | 119.372 | 58.905 |

I alt omkostninger kr. 178.277,00.

Fakta på afkast gennem seneste 3 år er negativ med kr. 273.520,00.

Investeringsprofil pr. 31.12.2008 er følgende: Danske aktier 15%, Euro aktier 15%, Globale aktier 20%, danske obligationer 25%, korte obligationer 25%.

Denne profil ændres iflg. brev af 1.3.11 i sommeren 2008 - hvor der åbenbart har været et positivt afkast på kr. 816.242,60 og omlægges til korte obligationer.

Omlægninger sker uden kontakt til mig - tidligere ved ændringer i profil har det altid krævet en underskrift.

Det kan så undre meget at Nordea Liv og Pension godt turde løbe risikoen i 1. halvdel af 2008??? Og så ikke længere frem i tiden.

Det kan undre, at profil pr. 31.12.2008 har samme profil i aktier og obligationer, når der i brev af 01.03.2011 oplyses, at Nordea Liv og Pension har ændret profilen i sommeren 2008???

Det kan undre at Nordea Liv og Pension kan ændre strategi på investeringsprofil - fra '3 år tilbage af udbetalings tiden til 3 år før aftalt pensionsdato'!!!

Når der i pensionsloven er mulighed for at forlænge pensionsdato fra 60 år til 70 år og når udbetalingsperioden kan forlænges fra 10 år til 20 år og senest ved 85 år, så lyder det 'hult', hvorfor der er ændret i profilen.

Det er ganske enkelt utrolig at betale til en garanti og administration over mange år, og så ikke blive inddraget i ændring af investeringsprofil - henset til investorrisikoprofil og løbetid på ordningen!!!!"

Sagen er indbragt for nævnet den 27/7 2011.

Af klageskemaet fremgår bl.a.:

"1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. …
Pensionsordning i Nordea Liv & Pension - ændring af risikoprofil uden samtykke
Investeringsgaranti betalt over 20 år - men for hvad??

2. Hvad vil De konkret opnå …
Erstatning for tab vedr. ændring af risikoprofil."

Selskabet har i brev af 22/8 2011 til nævnet bl.a. anført:

"Forsikrede oprettede i 1988 en privat ratepension (forsikringsnummer …25) med opsparing i investeringsfonde med udløb 1. november 2010. Der blev ved oprettelsen knyttet en investeringsgaranti til ordningen, der betød, at kunden havde en garanteret udbetaling, der i år med positivt afkast blev forhøjet. Dette garanterede afkast vil aldrig kunne falde selvom der har været negativt afkast på investeringerne. Et negativt afkast vil dog blive fremført til år med positivt afkast på investeringerne.

Det fremgår bl.a. af den Pensionsoversigt (bilag …), der er tilsendt kunden d. 6. januar 2010, at hvis pensionsordningen ophæves inden det aftalt tidspunkt vil der ske modregning i værdien af pensionsordningen med et fremført negativt afkast.

Ordningen blev i december 2010 overført til … efter kundens ønske.

Ved brev af 22. juni 2009 (bilag …) ændrede selskabet forsikredes investeringsbetingelser. Årsagen var, at selskabets investeringsstrategi som følge af den globale finanskrise ville blive ændret fremadrettet for at sikre, at selskabet kunne overholde de tilknyttede investeringsgarantier. Som følge af ændringen ville selskabet fremover tre år før ordningens udløb omlægge investeringerne til lavrisiko investeringer, hvor dette hidtil først var sket tre år før ophør af udbetalingerne.

Det fremgår af de på tidspunktet for ændringen gældende Investeringsbetingelser § 13 (bilag …), at selskabet kan ændre investeringsbetingelserne med en måneds varsel.

At der er tegnet en investeringsgaranti indebærer, at kunden er garanteret som minimum at få sine samlede indbetalinger udbetalt; dog minus indbetalingsomkostninger, forsikringsdæknin-

ger og eventuelle udbetalinger ved pensionering eller død. Desuden vil kunden årligt få opskrevet forsikringsydelserne med eventuelle positive afkast.

Investeringsgarantien giver således ikke en garanti til kunden for at han vil få et bestemt afkast på investeringerne på hans pensionsordning - den sikrer ham blot en garanti for, at han vil få sine indbetalinger udbetalt ved død eller pensionering (dog minus de ovenfornævnte omkostninger).

Link Pension er et produkt, hvor kunden selv investerer sine pensionsmidler i de fonde, der udbydes af selskabet. Hvis ikke der er tegnet investeringsgaranti kan kunden investere i de udbudte fonde med visse mindre begrænsninger, og kunden kan derfor også placere sine midler i risikobetonede investeringer, hvor kunden kan risikere at miste sine indbetalinger. Det er denne risiko man forsikrer sig imod ved at tegne en investeringsgaranti.

Kunden har således tegnet en forsikring mod eventuelle tab, som han har haft dækning fra siden 1988. Denne sikring er kunden jo fortsat omfattet af på trods af ændringen i Investeringsbetingelserne.

Da der jf. de vedlagte Investeringsbetingelser (bilag …) er adgang for selskabet til at ændre i de gældende investeringsbetingelser, og da kunden fortsat har fået den investeringsgaranti, der har været aftalt og som han har betalt for, mener vi ikke, at selskabet kan anses for at have handlet ansvarspådragende og dermed holdes erstatningsansvarlige for de eventuelle tab kunden måtte have lidt som resultat af denne ændring i Investeringsbetingelserne."

Af klagerens pensionsoversigt pr. 6/1 2010 fremgår bl.a.:

"**Investeringsgaranti**
Deres pensionsopsparing er omfattet af investeringsgaranti. Garanti betyder at:

Bliver det beregnede nettoafkast i et år negativt, fradrages dette ikke i de udbetalinger ved død eller pensionering, der er aftalt i forsikringsaftalen. Beløbet fremføres dog og modregnes ved beregning af eventuelle efterfølgende forhøjelser af udbetalingerne som følge af positivt afkast.

Hvis pensionsordningen ophæves inden det aftalte tidspunkt, modregnes et fremført negativt afkast i pensionsordningens værdi ved ophævelsen.

I tilfælde af ændret fordeling mellem investeringsfondene følger et fremført negativt afkast forsikringstagerens konto."

Af investeringsbetingelserne, der trådte i kraft den 1/8 2005, fremgår bl.a.:

"**§ 11. Omlægning af investeringerne inden udbetaling**
Selskabet har ret til i de sidste 3 år før pensionsordningens aftalte udbetaling for så vidt angår engangsudbetaling, og de sidste 3 år før pensionsordningens sidste aftalte udbetaling for så vidt angår rateudbetaling, at omlægge opsparingen til investeringsfonde, som efter selskabets skøn har ringe kursrisiko.
…
**§ 13. Ændring/opsigelse af investeringsbetingelserne**
Selskabet har ret til at ændre og herunder opsige nærværende investeringsbetingelser med en måneds skriftligt varsel."

Af investeringsbetingelserne, der trådte i kraft den 1/8 2009, fremgår bl.a.:

> "**§ 11. Omlægning af investeringerne inden udbetaling**
> Selskabet har ret til i de sidste 3 år før pensionsordningens aftalte udbetalingstidspunkt/første udbetaling - at omlægge opsparingen til investeringsfonde, som efter selskabet skøn har ringe kursrisiko."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet, at selskabet havde hjemmel til at ændre investeringsbetingelserne som sket.

Investeringsgarantien indebærer ikke en garanti for et bestemt afkast på investeringerne. Garantien betyder, at såfremt det beregnede nettoafkast i et år bliver negativt, fradrages det ikke i de udbetalinger ved død eller pensionering, der er aftalt i forsikringsaftalen. Beløbet fremføres dog og modregnes ved beregningen af eventuelle efterfølgende forhøjelser af udbetalingerne som følge af et positivt afkast.

Nævnet finder at måtte lægge til grund, at der på det tidspunkt, hvor klageren hævede pensionsordningen, var et samlet negativt afkast på 376.186,48 kr. Dette dækkede investeringsgarantien efter det oplyste, hvis der var sket udbetaling gennem Nordea eller ved dødsfald, men ikke ved overførsel til et andet pengeinstitut. Nævnet finder herefter ikke grund til at betvivle, at pensionen blev opgjort i overensstemmelse med investeringsgarantien.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

---

Klageren får ikke medhold.

Poul Sørensen